

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده روان شناسی

رشته روان شناسی اسلامی گرایش مثبت گرا

پایان نامه کارشناسی ارشد

مدل مفهومی موفقیت شغلی بر اساس منابع اسلامی

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمد صادق شجاعی

دانش پژوه

سید حسن نظامی

بهمن ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

بسمه تعالی

صورت جلسه دفاع پایان نامه

بانیات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه)

جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد جناب آقای سید حسن نظامی رشته: روانشناسی اسلامی (روانشناسی مجتهد)

تحت عنوان: مدل مفهومی موفقیت شغلی بر اساس منابع اسلامی

با حضور استاد راهنما، استاد مشاور و هیأت داوران در مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۴ برگزار گردید. پایان نامه ایشان

با کسب نمره به عدد: ۱۵/۵ به حروف پانزده و نیم با درجه حسن نمره پذیرفته شد.

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
مدیر گروه: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد رضا احمدی	دانشیار	
استاد راهنما: حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر محمد صادق شجاعی	دانشیار	
استاد داور: حجت الاسلام والمسلمین جناب دکتر محمد مهدی صفورایی	دانشیار	
استاد مشاور: _____	_____	_____
نماینده تحصیلات تکمیلی: جناب آقای سید مهدی موسوی	_____	

معاون آموزشی مؤسسه

فاطمه ارشاد حسینی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت

دانشکده روان شناسی

رشته روان شناسی اسلامی گرایش مثبت گرا

پایان نامه کارشناسی ارشد

مدل مفهومی موفقیت شغلی بر اساس منابع اسلامی

استاد راهنما

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمد صادق شجاعی

دانش پژوه

سید حسن نظامی

بهمن ۱۴۰۳

بسمه تعالی

تعهد اصالت پایان نامه

اینجانب سید حسن نظامی فرزند سید عباس متولد بیرجند به شماره شناسنامه ۰۶۴۰۳۱۸۶۷۳ صادره از بیرجند به شماره دانش پژوهی ۹۹۱۱۴۰۰۵ رشته روان شناسی اسلامی گرایش مثبت گرا متعهد می شوم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگری که در این زمینه از آن ها استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مآخذ ذکر گردیده است. این پایان نامه قبلا برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتری ارائه نشده است. در صورت اثبات تخلف (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط موسسه از اعتبار ساقط خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانش پژوه

امضا

باسمه تعالی

حقوق مادی و معنوی پایان نامه

چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانش پژوهان موسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت بیانگر بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی موسسه است.

اینجانب سید حسن نظامی دانش پژوه رشته روان شناسی اسلامی گرایش مثبت گرا مقطع کارشناسی ارشد، متعهد می گردم موارد ذیل را در خصوص حقوق مادی و معنوی پایان نامه ام با موضوع:

مدل مفهومی موفقیت شغلی بر اساس منابع اسلامی

- رعایت نمایم و در صورت تخلف از موارد ذیل، کلیه تبعات حقوقی آن بر عهده اینجانب خواهد بود:
- (۱) در صورت اقدام به چاپ پایان نامه، مراتب را قبلاً به صورت کتبی به معاونت پژوهش موسسه اطلاع دهم و در صورت تمایل موسسه با چاپ پایان نامه به صورت کتاب، اولویت با موسسه خواهد بود.
 - (۲) در صورت موافقت معاونت پژوهش با چاپ پایان نامه به صورت کتاب توسط دانش پژوه، در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل چاپ گردد:
- «کتاب حاضر حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته روان شناسی اسلامی گرایش مثبت گرا است که در سال ۱۴۰۳ در موسسه آموزش عالی اخلاق و تربیت به راهنمایی جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمد صادق شجاعی از آن دفاع شده است.
- (۳) به منظور غنی سازی منابع و مآخذ کتابخانه موسسه دو نسخه از آن به کتابخانه و دو نسخه نیز جهت بهره برداری به معاونت پژوهش اهدا خواهد شد.

نام و نام خانوادگی دانش پژوه

امضا

تقدیم بہ:

بہ محضر مقدس کریمہ اہل بیت حضرت فاطمہ معصومہ (سلام اللہ علیہا)

کہ توفیقاً تم را از جانب ایشان می دانم و در آستان بابرکت ایشان بہ این مرتبہ نائل گردیدم.

تقدیر و تشکر

خداوند را شاکریم که به ما توفیق بهره مندی از معارف ناب قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) عنایت فرمود تا به واسطه آنها، مسیر سعادت را به درستی طی نماییم.

از استاد گرانقدرم جناب حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدصادق شجاعی که اجازه شاگردی را به این حقیر دادند و در طی مراحل این پژوهش با تواضع، پذیرای بنده بودند و همچنین از مسئولین موسسه اخلاق و تربیت که زمینه تحصیل و پژوهش را برای ما مهیا ساختند، کمال تشکر را دارم.

خالصانه ترین سپاس را تقدیم می کنم به پدر و مادر عزیزم که مرا در مسیر علوم اهل بیت (علیهم السلام) قرار دادند و همسر صبورم که در کنار رسالت بزرگ تربیت فرزند، مرا در این راه یاری نمود.

چکیده

این پژوهش با هدف دستیابی به مدل مفهومی موفقیت شغلی بر اساس منابع اسلامی انجام شده است. روش به کار رفته در این پژوهش تحلیل کیفی محتوای متون دینی (شجاعی، ۱۳۹۹) بود. برای این منظور ابتدا مفاهیم و گزاره های مرتبط با موفقیت شغلی با روش متن خوانی باز در قرآن، کتاب اصول کافی و میزان الحکمه گردآوری شد و در مرحله بعد واژه ها و گزاره های گردآوری شده طی چند مرحله مورد دقت و بازبینی قرار گرفت و با به کارگیری اصول تحلیل متن، محتواهای استنباطی مربوط به هر گزاره، کنار آنها روی فرم ثبت شد و برای روایی سنجی در اختیار داوران (۱۱ نفر) قرار گرفت. از مجموع مولفه ها ۷ مورد شامل: برنامه ریزی، تلاش و کوشش، استمرار، بهره مندی از نظر دیگران، مهارت آموزی، خوش اخلاقی و محکم کاری برای موفقیت شغلی مورد تایید قرار گرفت. در مرحله بعد، مدل مفهومی موفقیت شغلی تدوین شد. یافته های این پژوهش می تواند زمینه ساخت مقیاس، بسته آموزشی موفقیت شغلی را برای پژوهشگران بعدی فراهم کند.

کلیدواژه ها : موفقیت ، موفقیت شغلی، مدل مفهومی، منابع اسلامی.

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات و مفاهیم	۱
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- بیان مساله	۲
۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش	۳
۱-۴- اهداف پژوهش	۳
۱-۵- سوال های پژوهش	۴
۱-۵-۱- سوال اصلی	۴
۱-۵-۲- سوال فرعی	۴
۱-۶- فرضیه پژوهش	۴
۱-۷- تعریف مفاهیم	۴
۱-۷-۱- موفقیت شغلی	۴
۱-۷-۲- مدل مفهومی	۹
۱-۷-۳- منابع اسلامی	۱۰
فصل دوم : مبانی نظری پژوهش	۱۰
۲-۱- تاریخچه نظریه های شغلی	۱۲
۲-۱-۱- نظریه شغلی کرایتز	۱۲
۲-۱-۲- نظریه شغلی مارکس	۱۳
۳. نقش کار در تحول اجتماعی:	۱۳
۴. طبقات اجتماعی:	۱۳

۵. رهایی از کار	۱۴
نتیجه‌گیری:	۱۴
۳-۱-۲- نظریه شغلی اوسیپو	۱۴
۴-۱-۲- نظریه شغلی گینزبرگ	۱۵
۵-۱-۲- نظریه شغلی سوپر	۱۹
۶-۱-۲- نظریه شغلی رو	۲۵
۷-۱-۲- نظریه شغلی جان هالند	۲۸
۸-۱-۲- نظریه شغلی مککلند	۳۵
۹-۱-۲- نظریه شغلی جان آپلین	۳۵
۱۰-۱-۲- نظریه شغلی کرینر	۳۶
۲-۲- پیشینه پژوهش	۳۶
۱-۲-۲- پژوهشهای انجام شده در داخل کشور	۳۶
۲-۲-۲- پژوهشهای انجام شده در خارج از کشور	۳۹
فصل سوم : روش تحقیق	۳۹
۳-۱- طرح پژوهش	۴۳
۳-۲- روش تحقیق	۴۳
۳-۳- جامعه آماری تحقیق	۴۴
۴-۳- نمونه تحقیق و شیوه نمونه‌گیری	۴۵
۳-۵- روش گردآوری اطلاعات	۴۵
۳-۶- تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات	۴۶
۳-۷- مراحل عملی اجرای پژوهش	۴۶
۳-۷-۱- مرحله اول: مشاهده نظام‌مند	۴۶

۳-۷-۲	مرحله دوم: غرقه شدن در محتوا	۴۶
۳-۷-۳	مرحله سوم: صورت‌بندی داده‌ها و تدوین الگوی مفهومی	۴۷
۳-۷-۴	مرحله چهارم: اعتبارسنجی یافته‌ها	۴۸
۴۸	فصل چهارم : یافته های پژوهش	
۴-۱	پرسش اول	۵۲
۴-۱-۱	جدول کدگذاری باز	۵۲
۴-۱-۲	جدول کدگذاری محوری و انتخابی	۵۹
۴-۱-۲	ترسیم مدل مفهومی موفقیت شغلی	۶۱
۴-۲	پرسش دوم	۶۲
۴-۳	نتایج روایی سنجی	۸۳
۴-۴	ترسیم مدل مفهومی نهایی موفقیت شغلی	۸۶
۸۵	فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری	
۵-۱	مقدمه	۸۹
۵-۲	تفسیر نتایج مربوط به پرسش های پژوهش	۸۹
۵-۲-۱	تفسیر نتایج مربوط به پرسش اول	۹۰
۵-۲-۲	تفسیر نتایج مربوط به پرسش دوم	۹۴
۵-۳	محدودیت های تحقیق	۹۴
۵-۴	پیشنهادهای پژوهش	۹۵
۱۰۳	پیوست	

فهرست جدول ها

جدول ۱-۴ : جدول کدگذاری باز.....	۵۳
جدول ۲-۴ : جدول کدگذاری محوری و انتخابی	۵۹
جدول ۳-۴ : برنامه ریزی	۶۵
جدول ۴-۴ : تلاش و کوشش	۶۸
جدول ۵-۴ : استمرار	۷۰
جدول ۶-۴ : بهره مندی از نظر دیگران	۷۳
جدول ۷-۴ : مهارت آموزی	۷۶
جدول ۸-۴ : خوش اخلاقی	۷۹
جدول ۹-۴ : محکم کاری	۸۱
جدول ۱۰-۴ : نتایج روایی سنجی مطابقت و ضرورت مولفه ها با موضوع پژوهش	۸۴
جدول ۱۱-۴ : نتایج روایی سنجی محتوای استنباطی به تفکیک مولفه ها	۸۵
جدول ۱۲-۴ : مولفه های موفقیت شغل	۸۷

فهرست شکل ها

نمودار شماره ۱-۴ - مدل مفهومی	۸۶
-------------------------------------	----